

ARDEALUL JURIDIC

REVISTA LUNARĂ
DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ

A B O N A M E N T U L :
 pentru Instituțiuni și Autorități 500 Lei pe an
 pentru Autorități Judecătorești }
 " " Magistrați } 350 Lei pe an
 " " Avocați }

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
 Str. G. Mărzescu 20
 C L U J

Publicațiuni și anunțuri pentru un număr
 2 lei cuvântul
 Publicațiuni și anunțuri pentru mai multe
 numere 1.50 lei cuvântul

Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara

Comitetul de conducere și redacție:

I. MĂNESCU

Președinte la Curtea de Apel Cluj

Directorul și proprietarul revistei

AL. ULVINIANU

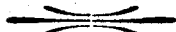
Președinte la Curtea de Apel Cluj

I. PREDOVICIU

Procuror General la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului adv. din Cluj

Secretar

Dr. VIRGIL. I. MĂNESCU

Asistent Universitar

Advocat

S U M A R :

Lovrea ascendentului de Nicolae Opreșanu.
 nfracțiunile de presă sub regimul Constituției din 1923, de
 Liviu Teclu.
 Jurisprudența Civilă.

Jurisprudențe procedurale.
 Jurisprudențe Penale.
 Jurisprudențe la diverse legi.
 Publicații

Colaboratorii ocazionali cari au trei articole publicate au dreptul la colecția anului întreg.

Orice număr ne primit se retrimite la cerere în contul abonamentului

Prețul unui număr 35 lei

Cărți apărute:

Dr. T. Moisil. Avocat consilier Cluj: *Legea de ex-propiere pentru cauză de utilitate publică*, adnotată și însoțită de numeroase jurisprudențe. Prețul 160 lei.

Octavian Ionescu, Doctor și Laureat al Facultății de Drept din Paris. *Obligația pe cale de voință unilaterală și ante-proiectul Codului Civil Român.* Prețul 100 lei. Iași, Tipografia concesionară Alexandru A. Terek.

Vasile M. Theodorescu, Prim președinte trib. Timișoara: *Cărți de atac contra deciziunilor instanțelor de Casare.*

Paul Blumenfeld. Cercetarea paternității naturale în dreptul maghiar.

Revista Institutului Social Banat—Crișana No. 19 și 20.

Arhivele Institutului de medicină legală al Universității din Cluj, 1837.

Teodor I. Diaconescu. Doctor în drept. Procuror Trib. Sibiu; *Proprietatea aparentă.* Notă la o decizie a Curții de Apel din Cluj.

Ioan Șerban, avocat, Năsăud

Colecțiune de acte de notariat,
cereri și modele

Ediția 1935

Prețul redus: Lei 200.—

Se poate comanda la autor.

Traian Alexandrescu

Avocat, fost decan al Baroului
de Ilfov

București, Str. I. G. Duca 47

Gajurile Civile și Comerciale

Problema validității din punct
de vedere al condițiilor de
formă și de fond. Indrumări și
observațiuni practice pentru
bănci, comercianți și creditori.

Prețul 40 lei.

BANCA CENTRALA.

Intreprinderi industriale fondate și co-interesate:

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ
S. A. SEDIUL CENTRAL CLUJ

Industria Sârmei — fabrică de cuie și sarmă în Ghiriș, gara Câmpia-Turzii;

Filiale: Alba-Iulia, Bistrița, Hațeg Sibiu, Turda.

Fabrica de Sticlărie S. A. în Turda

Capital social 50 milioane, rezerve 20 milioane. depuneri 120 milioane

George Sofronie

Prof. la Univ. din Cluj.

Principiul Naționalităților în Tratatate de Pace din 1919—1920.

Frontierele României sunt intangibile.

(Premiată de ziarul „Universul“).

București 1936.

A apărut

Tratat de Drept Cambial

de **E. Cristoforeanu**
Doctor în drept dela Roma. Avocat

Vol. I. prețul 280

Vol. II. (ultimul) prețul 320

Comanda la „Curierul Judiciar“ Str. Arta 5

București

A apărut

Colecția de legi și
regulamente. Tomul
XII. partea I. pentru
anul 1935

a Consiliului legislativ.

**LOVIREA ASCENDENTULUI
sau a unei persoane mai mică de 15 ani.**

(art. 470, 471, 472 comb. cu 476 cod. penal)

Delictele de lovire prevăzute de art. 470, 471 și 472 cod. penal sunt de competența judecătoreștii de ocol, în conformitate cu dispozițiunile art. 13 cod de procedură penală.

În cazul când vreuna din infracțiunile prevăzute de aceste articole se săvârșesc asupra unui ascendent în linie directă, sau a unei persoane mai mică de 15 ani, art. 476 c. p. prevede că pedeapsa este aceea prevăzută pentru acea infracțiune, sporită cu un plus până la un an.

Judecătoria de ocol având a judeca loviri săvârșite asupra unui ascendent sau a unui minor mai mic de 15 ani, au dat soluții varii; unele s'au socotit incompetente a le judeca, ținând seama de aplicația art. 476 c. p. motivând că având competența strict limitată prin art. 13 pr. pen. și art. 476 cod. pen. nefiind trecut în enumerarea delictelor prevăzute de art. 13 al. 2 lit. c, delictul ce sunt de competența judecătorilor de ocol, nu pot soluționa asemenea afaceri. Altele au judecat chiar cu aplicația acestui articol.

Art. 476 cod. pen. nu este un delict nou, un delict distinct de cele prevăzute de art. 470—472 c. p. Prin acest articol legiuitorul a prevăzut numai o agravantă legală din cauza relațiilor dintre agent și victimă. Această agravantă legală a existat și în vechile legiuri; art. 243 cod penal al Vechiului Regat, art. 302 al. ultim al codului penal ungar ce s'a aplicat în Transilvania.

Circumstanța agravantă din cauza calității victimei, nu schimbă însă cu nimic natura delictului de lovire și nici nu-l scoate de sub prevederile textelor respective. La sancționarea infracțiunilor contra asemenea victime, se aplică tot dispozițiile articolelor cari prevăd delictul de lovire—respectiv art. 470, 471 s'au 472 art. 476 aplicându-se numai pentru a justifica agravanta legală adusă de legiuitor, legitimând sporul de pedeapsă prevăzut de acest articol.

Fiul care și-a lovit părintele, sau inculpatul care a lovit pe un minor mai mic de 15 ani, s'a făcut culpabil tot de delictul de lovire, urmând a se face în cauză aplicația art. 470, 471 sau 472 după cum este situația. Ținând însă seama că legiuitorul, prin disp. art. 476 cod. pen. a înțeles să pedepsească mai grav asemenea infracțiuni, din cauza calității victimei, la pedeapsa ce se va aplica pentru acest delict, se va aplica și sporul de pedeapsă legal prevăzut de acest articol. Art. 476 c. p. precizează: „pedeapsa este aceea prevăzută pentru acea infracțiune — lovire — sporită cu un plus până la un an. Prin aplicarea art. 476 c. p. conceptul delictului de lovire nu a fost cu nimic atins în elementele lui esențiale; natura delictului nu s'a schimbat cu nimic. În atare situație urmează ca aceleași instanțe — judecătoriile de ocol — să fie chemat a le judeca.

Aceasta este, socotim noi, interpretarea logică și juridică a chestiunii.

Lovirea ascendentului, sau a unei persoane mai mică de 15 ani, în cazul prevăzut de art. 470, 471 și 472 c. p. când urmează, potrivit legii,

a se spori pedeapsa, în baza art. 476 c. este de competența judecătoreștii de ocol.

Nicolae Oprișanu
Procuror. Deva.

**Infracțiunile de presă sub regimul Constituției
din 1923.**

(Conferință ținută la Cercul de Studii juridice de pe lângă Tribunalul Cluj).

Domnilor!

Importanța materiei pe care o tratăm astăzi, a văzut-o Jean-Jeaques Rousseau. În capitolul VII din *Le Contrat Social*, intitulat „de la cenzură”, marele sociolog se exprimă astfel: il est inutile de distinguer les moeurs d'une nation des objets de son estime, car tout cela tient au même principe et se confond nécessairement. Chez tous les peuples du monde ce n'est point la nature mais l'opinion, qui décide du choix de leurs plaisirs. Redressez les opinions des hommes et leurs moeurs s'épurèrent d'elles-mêmes. Ou aime toujours ce qui est beau ou ce qu'on trouve tel; mais c'est sur ce jugement qu'on se trompe; c'est donc ce jugement qu'il s'agit de régler“.

Există deci, după Jean-Jeaques Rousseau o strânsă legătură între moravurile unui popor și opiniunile lui. Pentru a-i îndrepta moravurile trebuie să-i îndreptăm opiniunile, trebuie să activăm asupra opiniunilor.

Dar care mijloc există altul mai puternic decât presa, pentru a exprima opinia publică cum și pentru a influența și îndrepta această opinie?

Și de unde vine această putere formidabilă, care s'a făcut exprimată în ideea că presa este a 4-a putere în Stat?

Dacă din punct de vedere psihologic analizăm această putere găsim la baza ei un fenomen cunoscut și din alte domenii și anume: efectul psihologic al repetării, în timp și în spațiu.

Să mă explic. Legea repetării este bine cunoscută în arta plastică. Un motiv plastic reprezentat izolat are o semnificație redusă. Același motiv, repetat însă de mai multe ori la intervale regulate, capătă de îndată o amplă semnificație. O picătură de apă căzută în celula unui condamnat este un fapt egal cu zero, dar toți știm din studiul istoric al dreptului penal, că una din cele mai barbare pedepse ale vechiului sistem penitenciar englez, constituia chinul deținutului care suferea timp îndelungat căderea sistematică la intervale regulate a picăturii de apă. Sa scris că această pedeapsă provoca demența deținutului, așa formidabil efect psihologic are această diabolică repetare a picăturii de apă căzută pe piatra padimentului.

Dar pentru a reda printr'un exemplu mai apropiat de viața noastră de toate zilele, efectul magic al repetării, vă voi ruga să vă imaginați un zgomot izolat în noapte, l'am auzit, a trecut, abia s'a stins că l'am și uitat, dar dacă același zgomot se repetă de mai multe ori în mod regulat, odată, de 2 ori, de 3 ori, de 4 ori, efectul produs asupra noastră devine nemăsurat mai ma-

re, și nu știu cine ar mai putea adormi ușor în asemenea condițiuni.

Acesta este efectul magic din punct de vedere psihologic al repetării. Nu este aci numai o majorare cantitativă, ci un efect special psihologic de dimensiuni necercetate. Iată dar de unde provine puterea formidabilă a presei: multiplicarea unei idei în timp și în spațiu, dă acestei idei prin efectul obsesiunii o putere nebănuită, de care orice societate organizată trebuie să ție seama. O vorbă spusă la urechea cuiva zboară, se pierde; aceeași vorbă strecurată în mii de foi, răspândită la mii de oameni, repetată deci în spațiu, repetată apoi și în timp, devine un cuvânt formidabil.

Dacă, deci, după cum observă Jean-Jacques Rousseau, moravurile unui popor depind de opiniunile lui, și dacă pentru a influența asupra acestor opinii fie în bine fie în rău, cei mai puternici mijloc este presa, este foarte natural că legiuitorul a dat o deosebită importanță infracțiunilor comise prin presă, fixând pentru pedepsirea lor o serie întregă de norme speciale. De aceste norme ne vom ocupa acum.

Domnilor!

Prin art. 597 p. 2 al codului penal Carol al II-lea sa scos din vigoare legea presei din 1862 ce fusese în vigoare în Vechiul Regat până la apariția noii noastre legiuri penale, iar prin punctul 6 din acelaș articol s'a abrogat legea presei din 1914 ce a fost aplicabilă în Ardeal. Nici un articol din aceste legi ale presei nu mai este astăzi în vigoare, dispozițiunile referitoare la presă fiind toate înscrise în codul și procedura penală. Ele nu sunt strânse la un loc, ci răspândite în diferite părți ale celor 2 coduri. Este însă evident ca în această legiuire penală nu s'a putut îngloba toată materia privitoare la presă, astfel în primul rând, codul penal nu ne spune ce se înțelege prin infracțiune de presă, el nu enumeră și nici nu definește aceste infracțiuni.

Este totuși prima întrebare ce se cade să ne punem astăzi: ce sunt infracțiunile de presă?

După ce examinăm dispozițiile codului penal referitoare la presă și dăm atențiune la modul de a se exprima al art. 14 și 18 din proc. penală, constatăm că sub denumirea generală de infracțiuni de presă se înțelege 2 categorii de infracțiuni și anume: 1. infracțiunile de drept comun care se comit prin mijlocul presei și 2. infracțiunile speciale de presă pe care codul penal le cuprinde în ultimul titlu al cărții a 2-a sub numirea de „delicte contra dreptului de răspuns prin presă și alte delicte comise în administrarea presei, care delicte având un caracter curat tehnic, cred că s'ar caracteriza bine prin expresiunea: delicte tehnice de presă.

Prima categorie cuprinde prin urmare infracțiunile bine cunoscute ale dreptului penal, care se săvârșesc prin presă, bineînțeles numai acelea care se pot săvârși prin presă, fiindcă vom vedea că nu orice infracțiune se poate săvârși prin presă, lucru care depinde de natura fiecărei infracțiuni. Infracțiunea de drept comun, care cel mai frecvent se comite prin presă este fără îndoială calomnia și defăimarea, mai

sunt însă o mulțime de alte infracțiuni, pe care le vom trece în mod succint în revistă, care pot prin mijlocul cu care sunt comise și prin natura lor să devie infracțiuni de presă, în care caz drept consecință, li se aplică toate dispozițiunile speciale dictate de legiuitor pentru infracțiunile de presă.

Cea de-a 2-a categorie cuprinsă în noțiunea generală de infracțiuni de presă, acelea pe care le-am numit infracțiuni tehnice de presă, nu sunt infracțiuni săvârșite prin presă, ci infracțiuni care nu se pot comite decât cu ocaziunea administrării presei și numai de către persoanele care iau parte la administrarea presei. Astfel fapta directorului de ziar care nu publică răspunsul persoanei vizată prin vreun articol sau informație, fapta proprietarului de ziar care nu înscrie în fruntea ziarului numele directorului sau al redactorului responsabil, cum și altele asemenea cad în această categorie a delictelor tehnice de presă. Această a 2-a categorie fiind cuprinsă în întregime în excepția din punctul 5 al art. 14 din proc. penală, cade întotdeauna în competența de judecată a tribunalului corecțional.

Am spus că nu orice infracțiune de drept comun poate fi săvârșită prin presă și că aceasta depinde de natura infracțiunii.

În adevăr, cum asi putea să omor pe cineva prin presă sau să provoc prin presă pericol public de inundație, când aceste infracțiuni se pot săvârși numai prin elemente materiale ce nu se lasă închise în textul unei publicațiuni, ca să omor trebuie să lovesc fiziceste, ca să provoc pericol de inundație trebuie să deschid zăgăzurile apei. Prin mijlocul publicațiuni de presă nu se pot obține asemenea rezultate.

Tanoviceanu discută ipoteza în care o persoană în dorința de a moșteni mai curând pe un bătrân, care suferă de inimă, înserează o veste într'un ziar, pe care apoi îl prezintă bătrânului, care moare subit sub lovitura știrea primite și găsește că acest omor nu poate fi socotit ca infracțiune prin presă, ci omor pur și simplu.

Din exemplul lui Tanoviceanu rezultă că chiar dacă una din infracțiunile care prin natura lor nu pot fi săvârșite prin presă, cum este omorul, totuși s'ar săvârși ca ajutorul presei și nici atunci această infracțiune nu poate fi socotită ca infracțiune săvârșită prin presă.

Concluzia lui Tanoviceanu, este fără îndoială justă. El menționează în vol. II al Tratatului său că trebuie să existe un criteriu, pe care însă nu'l precizează, care poate să ne indice când o infracțiune efectuată cu ajutorul presei este infracțiune de presă și când nu.

Acest criteriu, bănuie de Tanoviceanu, se confundă însă cu întrebarea ce ne-am pus-o mai sus: care este mijlocul de a distinge o infracțiune de drept comun săvârșibilă prin presă de una care nu poate fi comisă prin acest mijloc, care nu poate deveni niciodată infracțiune de presă.

Am procedat experimental, examinând pe rând infracțiunile înșirate în codul nostru penal și am ajuns la convingerea că condițiunea pe care o infracțiune de drept comun trebuie să o îndeplinească pentru că să poată fi săvârșită

prin presă, este ca unul din elementele sale constitutive să fie în legătură directă cu opinia publică.

Astfel, pentru a porni dela exemple simple, delictul de injurie poate fi săvârșit prin presă pentru motivul că elementul său constitutiv „atingerea onoarei sau reputației unei persoane” are legătură directă cu opinia publică, căci în ce constă reputația unei persoane dacă nu în aprecierea opiniei publice.

Prezența sau lipsa acestei condițiuni caracteristice infracțiunilor ce se pot săvârși prin presă, face ca în aceeași materie din mai multe infracțiuni foarte apropiate, unele să se poată săvârși prin presă iar altele nu.

Iată spre exemplu în materia jocului de noroc și a speculei, delictul jocului de noroc, adică participarea într'un loc deschis la vreun joc de noroc neautorizat, delict pedepsit de art. 565 c. p. nu poate fi săvârșit prin presă, pe când delictul de organizarea jocului de noroc sau cel de lansarea unei loterii se poate săvârși prin presă fiindcă elementul constitutiv al delictului, faptul organizării, al lansării, se adresează și se leagă direct cu opinia publică, cu părerea și convingerea mulțimii chemată să participe la jocul de noroc.

De asemenea delictul jocului de bursă prevăzut de art. 571 c. penal nu se poate săvârși prin presă, fiindcă acest delict se petrece în jurul unor convențiuni particulare de vânzare-cumpărare de titluri de credit, fără să atingă opinia publică ci numai pe părțile contractante, cu interese limitate, însă vecinul său, delictul de speculă contra economiei publice, prevăzut de art. 572 c. p prin care se pedepsește cel care voește să turbure prețurile târgului prin știri exagerate, se poate foarte bine săvârși prin presă căci prețul târgului, ca unul care privește și este în funcție de toată lumea are fără îndoială legătură directă cu opinia publică.

Exemplele s'ar putea înmulți.

Așa dar, pentru a stabili dacă o infracțiune dată este sau nu o infracțiune de presă, mai strâns vorbind o infracțiune de drept comun comisă prin presă, va trebui în primul rând să verificăm condițiunea principială dacă acea infracțiune de drept comun poate în principiu să fie săvârșită prin presă și în al doilea rând să verificăm condițiunea de fapt, dacă în adevăr s'a săvârșit prin presă, sau cu alte cuvinte dacă, după formula întrebuintată de fosta lege a presei din 1914 în art. 32: starea de fapt a infracțiunii este cuprinsă în conținutul produsului de presă.

Care sunt consecințele ce decurg din stabilirea că avem de a face cu o infracțiune comisă prin presă? Consecințele sunt atât de fond prevăzute de codul penal, însă cele mai multe sunt de domeniul procedural. Codul penal cuprinde în art. 181 normele speciale privitoare la răspunderea penală subsidiară iar codul de procedură penală stabilește normele speciale privind competența instanțelor chemate să judece aceste infracțiuni, procedura stabilirii persoanei responsabilă penalicește, precum și regulile speciale privind judecarea cauzei și executarea hotărârilor.

În toate privințele, în care legea nu dictează regulile speciale de fond sau de procedură, se aplică dreptul comun.

Astfel în primul rând trebuie să spunem că infracțiunile își păstrează caracterul lor de bază, trădarea rămâne trădare, calomnia rămâne calomnie, specula rămâne speculă, fiindcă elementele lor constitutive nu se modifică, ci la elementele constitutive necesar conform dreptului comun, se adaugă un singur element nou: că fapta s'a săvârșit prin mijlocul presei.

Consecvent cu această idee nici pedeapsa pe care o va suferi cel ce va fi găsit responsabil, nu suferă vreo modificare, afară de cazurile unde textul însuși care se ocupă cu infracțiunea respectivă, prevede o pedeapsă mai gravă pentru infractorul prin presă. Această agravare a pedepsei dela caz la caz o întâlnim la delictul de ofensare a națiunii, la cel de instigare publică la calomnie și injurie și la alte câteva infracțiuni, dar la majoritatea infracțiunilor prin presă pedeapsa rămâne neschimbată, adică aceeași ca și în cazul când infracțiunea s'ar fi săvârșit prin mijloacele obișnuite.

Tot în această ordine de idei trebuie să arătăm că au influență asupra răspunderii și asupra pedepsei toate cauzele din dreptul comun care apără de răspundere, o măresc sau o micșorează, adică acelea prevăzute în titlurile VI—X din cartea I a codului penal. Au aplicațiune deci regulile privitoare la tentivă, concurs de infracțiuni, recidivă, complicitate, minoritate, provocare, circumstanțe atenuante și agravante și celelalte cauze din dreptul comun. Recidivă, spune art. 115 c. p. nu se socotește decât dela infracțiune de presă la infracțiune de presă.

În practică nu văd, cum ar opera scuza legitimei apărări, fiindcă n'ași putea prin presă să mă apăr de un atac material, direct și imediat.

Tot așa dispozițiunile dreptului comun referitoare la prescripție, amnistie, grațiere, reabilitare, împcarea părților sunt aplicabile și infracțiunilor de presă cu deosebirea că prescripția incriminării pentru crime de presă este de 3 ani și pentru delict de presă de 1 an socotiți din ziua răspândirii publicațiunii, în loc de 15, 10, 5 și 3 ani, care este prescripția din dreptul comun.

Tot aci trebuie să adaugăm că dacă infracțiunea de presă s'a comis înainte de intrarea în vigoare a noului cod penal, și încă hotărârea definitivă nu s'a adus, conf. art. 3 și 5 din acest cod se vor aplica dispozițiunile care sunt mai favorabile infractorului, pedeapsa cea mai ușoară, prescripția cea mai scurtă.

Privitor la prescripția pedepsei nu este nici o derogare dela dreptul comun pentru infracțiunile de presă.

Călcarea dispozițiunilor codului penal atrage pedepsirea infractorului și infractor nu poate fi decât persoana care a săvârșit fapta penală cu voință și cu intențiune. Răspunderea în dreptul penal este personală, nimeni nu răspunde penalicește pentru fapta altuia iar în cazul când infractorul nu poate fi găsit, nimeni nu poate fi pedepsit, iar fapta rămâne fără pedeapsă. Dela acest principiu fundamental al personalității răspunderii penale, iată că legiuitorul a găsit cu cale să deroge în materia infracțiunilor prin presă. Dacă autorul articolului incriminării

minat nu se identifică, fapta nu mai rămâne nepepedisită ca în dreptul comun, căci răspunderea cade în mod automat asupra unor alte persoane care după regulile generale n'ar putea fi socotiți infractori, fiindcă în persoana lor nu sunt întrunite elementele infracțiunii, putând să le lipsească cu desăvârșire elementul imaterial, voința, intențiunea, culpa. Aceștia sunt răspunzătorii subsidiari prevăzuți de art. 181 c. p.: directorul și redactorul, responsabil când este vorba de o publicațiune periodică, apoi editorul și patronul tipografiei când este vorba de o publicație neperiodică.

Legiuitorul a găsit că interesul public este prea mult atins pentru ca fapta să rămâie nepepedisită, și a voit să împiedece sustragerile dela răspundere pentru ca presa să nu ajungă o armă cu care se poate lovi pe ascuns, fără sancționare. Nu se găsește autorul, atunci răspunde penalicește directorul publicațiunii ca și când el ar fi autorul, iar în lipsa acestuia răspunde redactorul arătat în fruntea ziarului ca responsabil. Răspunderea trece așa, dar dela unul la altul în cascadă, numai în lipsa celui dinainte, următorul devine responsabil.

Principiul răspunderii obiective, pe care l-am văzut în materie civilă adoptat prin legi speciale, îmbrățișat de doctrină și jurisprudență, își face loc în materia presei fiind înscris nu numai în legea de bază penală, dar chiar în legea fundamentală a Statului nostru, în constituție. Art. 26 al Constituției din 1923 în al. 1 și 2 stabilește norma răspunderii subsidiare, așa cum este reprodușă și în art. 181 al Codului penal.

Constituția din 1923 nu a adoptat vechea formulă a Constituției din 1866 modificată la 1884, care prevedea întocmai ca și legea presei din 1914, următoarea ordine a răspunderilor: autorul, girantul, editorul. În actuala legislație repet, se face distincțiune între publicațiunile periodice, adică ziare și reviste de o parte, răspunderea căzând în ordine, pe autor, director și redactor responsabil și între publicațiunile neperiodice de altă parte, cum sunt cărțile, broșurile, afișele, la care răspunderea cade în ordine pe: autor, editor și patronul tipografiei. Editorul unui ziar sau revistă n'are astăzi nici o răspundere penală pentru infracțiunile ce s'ar comite prin ziarul sau revista sa, spre deosebire de sistemul valabil înainte de anul 1923. Mă întreb dacă această impunitate tocmai pentru persoana care finanțează ziarul este bună sau nu.

Am spus că avem de a face cu principiul răspunderii obiective aplicat în materie penală. În adevăr, directorul, redactorul, editorul, tipograful răspund numai pentru că ei sunt deținătorii acestui instrument puternic, înțelegând instrument la propriul și la figurat; ai acestei mașini periculoase, care este presa, întocmai precum în materie civilă răspunde proprietarul mașinei periculoase pentru accidentele cauzate prin mașina lui, fără ca el să aibe vreo culpă.

În legătură cu răspunderea subsidiară se ridică chestiunea anonimului. Admite sau nu sistemul legal ca autorul unui articol incriminant să fie cu totul apărat de pedeapsă, dacă el nu a semnat articolul sau l'a semnat cu un pseu-

donim sau cu un nume fictiv și în acest caz să se cheme direct ca răspunzătorae persoana subsidiară, fără a fi admisibilă nici o cercetare pentru găsirea autorului?

Din punct de vedere al principiilor dreptului penal teoria anonimului apare absurdă. Poate societatea să „respecte“ anonimul unui infractor? Să fie apărat de răspundere cel care la comiterea infracțiunii a fost mascat? Ce este pseudonimul decât, masca sub care se ascunde foarte comod, infractorul de presă?

Nu numai că dreptul penal nu acceptă o asemenea teorie, dar din contra el pedepsește mai aspru pe infractorul care se ascunde, fiindcă acesta este și mai periculos, astfel art. 531 c. n. stabilește o pedeapsă agravantă pentru tâlharul mascat.

Partizanii teoriei anonimului; printre cari se găsesc însăși redactorii codului penal, se bazează pe textul art. 26 al constituțiunii din 1923. Există, susțin ei, o astfel de deosebire de redacție între alineatele 1 și 2 al acestui articol încât anonimul ar apărea asigurat în presa periodică spre deosebire de presa neperiodică unde căutarea autorului este permisă.

Nu stărusc asupra acestei greșite interpretări, trimit numai la o citire obiectivă a art. 26 din Constituție.

În partea expunerii privitoare la regulile speciale ale procedurii de judecată, vom vedea că stabilirea persoanei inculpatului constituie o chestiune prealabilă a judecății.

Procedura penală cuprinde și ea numeroase derogări dela dreptul comun, aplicabile infracțiunilor de presă.

Vin în primul rând dispozițiunile privitoare la competența de judecată. Cine judecă infracțiunile de presă?

Fac aci o mică paranteză, pentru a aminti că noțiunea de infracțiune este generală și cuprinde în ea toate cele 3 categorii de fapte penale: crime, delictes și contravențiuni. Deci în principiu putem avea crime de presă, delictes de presă și contravențiuni de presă, după cum infracțiunea de bază este clasificată în una sau alta din aceste categorii. Am căutat dar nu am găsit o contravențiune capabilă să fie săvârșită prin presă, astfel că în realitate nu găsim decât crime și delictes de presă, deși teoretic pot exista și cotravențiuni de presă.

Art. 18 din proc. penală pune regula generală că: crimele și delictes de presă ca și cele politice sunt de competența Curților cu Jurați, afară de cele date în competența altor instanțe.

Această regulă generală, că crimele și delictes de presă se judecă de Curtea cu Jurați, este însă mult modificată prin excepțiunile pe care art. 14 din pr. penală le stabilește în punctele 2—5 și anume, se judecă de tribunalele corecționale: 1. delictes săvârșite prin presă comise contra Suveranilor și Familiei Regale Române precum și cele comise contra șefilor statelor străine sau reprezentății lor, astfel calomnierea prin presă a reprezentantului unui stat străin se va judeca de tribunal iar unde Curtea cu Jurați, chiar dacă este îndreptată în contra vieții publice a acestuia. 2. îndemnurile directe la omor și rebeliune comise prin presă, în cazul

când nu au avut vreun efect, ceea ce înseamnă că atunci când omorul și rebeliunea neavând loc, prin nimic Curtea cu Jurați nu a fost sesizată în cauză. 3. calomniile, injuriile și defamațiunile săvârșite prin presă când se referă exclusiv la viața particulară sau cinstea personală a celui lezat și a 4-a excepțiune prevede că sunt tot de competența tribunalului corecțional întotdeauna delictelor pe care le-am numit delicta tehnice de presă. Toate aceste cazuri excepționale intră în competența tribunalului corecțional. Dacă s'ar săvârși o contravențiune prin presă, ea ar fi de competența judecătorei de ocol. Celelalte infracțiuni de presă cad conform normei generale în judecata Curții cu Jurați.

Dacă injuria, calomnia sau difamațiunea prin presă atinge viața publică a unei persoane, atunci o va judeca Curtea cu Jurați, ca art. 14 pr. p. precizează că dacă persoana lezată reclamă deodată astfel de fapte care ating atât viața sa particulară cât și cea publică, delictul vine tot în judecata Curții cu Jurați, prin urmare atacul contra vieții publice trage după el și atacul contra vieții particulare.

Aci se remarcă o deosebire de text între edițiile oficiale ale procedurii penale, asupra căreia mi-a atras atențiunea Dl. Consilier de Curte Pâslaru, și anume: textul art. 14 p. 4 al. 2 din proc. penală publicat în M. Of. din 19 Martie 1936 sună astfel: „în caz că injuriile, calomniile, sau difamațiunile ar fi fost referitoare atât la viața particulară sau cinstea personală cât și la viața publică a unei persoane, ele sunt de competența Curții cu Jurați, **nu numai** când plângerea cuprinde ambele fapte” pe când ediția oficială a Ministerului de Justiție tipărită în 1936 tot la Imprimeriile Statului spune că aceste infracțiuni sunt de competența Curții cu Jurați, **numai** când plângerea cuprinde ambele fapte. Mon. Of. spune **nu numai**, ediția oficială spune: **numai**.

Deosebirea este însemnată, deoarece dacă acceptăm textul Mon. Of. urmează că Tribunalul trebuie să-și decline competența de îndată ce constată, chiar în cursul procesului, că calomnia atinge atât viața particulară cât și cea publică, pe când dacă acceptăm textul ediției oficiale a Codului de pr. p. urmează că Curtea cu Jurați are competența numai în cazul când lezatul chiar prin plângerea inițială arată că a fost atacat și în viața sa publică, prin urmare în această din urmă interpretare, dacă lezatul s'a plâns numai de atacul îndreptat contra vieții sale personale, cauza rămâne în competența tribunalului chiar dacă mai târziu se constată că exista infracțiune și contra vieții publice și chiar dacă lezatul și-ar extinde plângerea în acest sens, tribunalul dela început sesizat rămânând competent orice s'ar întâmpla mai pe urmă.

Sunt înclinat să cred că adevărata intențiune a legiuitorului a fost exprimată în ediția oficială a procedurii penale iar nu în Mon. Of., unde probabil s'a strecurat o eroare de tipar până azi necorectată, de oarece, adăosul: **numai** când plângerea cuprinde ambele fapte, apare ca inutil, neadăugând nimic la înțe-

lesul textului. Este tot atât a spune „că sunt de competența Curții cu Jurați calomniile care atacă atât viața privată cât și cea publică” sau a spune că acestea sunt de competența Curții, înnumai când plângerea cuprinde ambele fapte.

Or. este un principiu de interpretare a legilor ca textele dubioase să fie interpretate în așa fel ca ele să aibe un înțeles, nu în așa fel ca ele să apară ca inutile; pentru aceasta cred că cuvântul corect este „numai” că deci numai atunci Curtea cu Jurați este competentă când însăși plângerea inițială reclamă atacul contra vieții publice.

Recunosc însă, că din punct de vedere formal, textul publicat în Mon. Of. are întâietate. Greșelile de tipar strecurate în acest text pot fi remediate printr'o rectificare publicată tot în M. Of. iar erorile strecurate în însăși legea pot fi remediate printr'o lege specială. Rectificările greșelilor de text au și apărut la 8 și 16 Aprilie 1936, a apărut ulterior și legea care corectează erorile strecurate în însăși proc. penală, fără ca vreuna din acestea să atingă textul discutat.

Așa fiind, dilema rămâne întreagă, din ea nu ne poate scoate decât interpretarea Inaltei Curți de Casație sau o nouă lege rectificatoare.

(Va urma).

Liviu Teclu
judecător.

c

Jurisprudențe civile

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNEA III-a.

Decizia Nr. 411—1937.

Președenția Dlui. C. Crăciunescu Consilier.

Prestațiuni viitoare. Deși este exact, că pronunțarea unei hotărâri condamnatoare este în funcție de existența condițiilor de îndeplinire la darea hotărârei, nu mai puțin adevărat este, că dela această regulă cu caracter general subsista excepțiuni în sensul ca hotărârea condamnatoare se pronunță chiar și atunci când obligațiunea nu a devenit încă scadentă, cum este cazul, printre altele și în procesele de despăgubiri intentate contra Căilor Ferate în baza Legei 18/1874.

CURTEA DELIBERÂND.

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs și actele dela dosar, se constată că, recurențul Iosif Nagy, de profesiune inginer agronom, a chemat în judecată în fața Tribunalului Gurda pe intimata Regia Autonomă CFR. spre a fi obligată la plata sumei de 151.260 lei cap. și acces. cu titlu de despăgubiri rezultate dintr'un accident de cale ferată intervenit la 14 Aprilie 1931, plus a unei rente lunare de 40.000 lei cu începere dela data accidentului până la 1 Decembrie 1931, iar dela această dată până la sfârșitul vieții a unei rente de 15.000 lei lunar și Tribunalul prin sentința Nr. C. 3202—1931 din 27 Iunie 1934 a admis în parte acțiunea în sensul că, a obligat pe intimată la plata unei despăgubiri de 100.600 lei ce reprezintă valoarea obiec-

telor distruse și cheltueli de tratament medical și a acordat recurentului o rentă de 3000 lei lunar până la însănătoșirea completă sau sfârșitul vieții, ratele scadente plătibile într-o sumă globală, iar cele scadente în viitor în a 15 zi a fiecărei luni plus 48.545 lei cheltueli de judecată;

Că împotriva acestei sentințe ambele părți au făcut apel și prin deciziunea supusă recursului, Curtea de Apel Secția II-a, a admis în parte ambele apeluri și prin consecință i-a recunoscut recurentului dreptul la o rentă lunară de 10.000 lei, pe două luni cu începere dela 14 Aprilie 1931 până la 14 Iunie 1931, iar dela această dată pe tot timpul vieții și cel mai târziu până la 30 Octombrie 1935 la o rentă de 4000 lei și majorând cheltuelile de judecată dela prima instanță la 65.000 lei peste onorariul nefixat încă al expertului Dr. Minea, a obligat pe intimată la plata sumelor adjuocate în termen de 15 zile sub urmările execuțiunii silite, iar ratele de rentă scadente în viitor, în prima zi a fiecărei luni și a respins restul cererilor din apeluri, compensând cheltuelile de judecată în apel.

Având în vedere că Curtea de Apel după ce stabilește în prealabil că aceia parte din sentința primei instanțe prin care intimata a fost condamnată la plata unei despăgubiri de 100.600 lei și s'a stabilit obligația de despăgubire a intimății, a rămas definitiv, deoarece părțile nu a atacat-o cu apel, în baza expertizelor efectuate, constată că incapacitatea de muncă a recurentului din ziua accidentului peste 60 zile era de 100%, iar la 30 Octombrie 1930 incapacitatea de muncă era maximum de 40%; că recurentul pe cele două luni cât a stat în spital a angajat pentru conducerea moșiei sale pe Pop Andor cu o leafă de 10.000 lei lunar, așa că pe acel interval de timp când incapacitatea de muncă era de 100%, paguba încercată de recurent era de 20.000 lei; că cu începere din 14 Iunie 1931 incapacitatea de muncă scăzând la 40%, paguba recurentului s'a micșorat lunar la 4000 lei, sumă plătită lunar locțiitorului său și în teneiul acestora țirează renta lunară a recurentului în suma de lei 4000 lunar începând dela 14 Iunie 1931 până la moarte sau cel mai târziu până la 30 Oct. 1935;

Că pe lângă aceste considerațiuni pentru a justifica quantumul rentei în suma acordată, Curtea de Apel motivează că la stabilirea rentei nu a finit seamă de venitul moșiei, deoarece prin angajarea unui locțiitor puterea de muncă pierdută a recurentului în urma accidentului este înlocuită, astfel că în acest caz micșorarea venitului moșiei depinde de alte împrejurări; că — mai argumentează Curtea — recurentul și după data de 30 Decembrie 1935 are dreptul la despăgubire, întrucât conform expertizei profesorului Dr. I. Minea incapacitatea de muncă continuă a subsista și după această dată, deoarece însă potrivit acestei expertize nu este exclusă o ameliorare lentă și progresivă, recurentul la acea dată (30 Decembrie 1935), urmează a fi reexaminat și ca atare quantumul rentei lunare trebuie fixat din nou în raport cu procentul de incapacitate constatat la 30 Decembrie 1935;

Având în veder că prin unicul motiv de casare recurentul se plânge de omisiune esențială, exces de putere, violarea art. 269, 270 proc. civ. art. 1, 2 din legea 18—1874 prin aceia că Curtea de Apel a limitat în timp obligațiunea de plată a intimății în ce privește achitarea rentei de lei 4000 cel mai târ-

ziu până la 30 Octombrie 1935 pe motiv că, recurentul trebuie reexaminat la acea dată, fără însă a motiva asupra acestei măsuri, care de altfel constituie o dispoziție arbitrară;

Considerând că este de principiu că, instanța de judecată este obligată ca prin hotărârea finală ce o dă să se pronunțe asupra tuturor drepturilor valorificate prin acțiune, deoarece numai în acest caz hotărârea sa, rezolvă în întregime drepturile valorificate.

Considerând pe de altă parte, că deși este exact că, pronunțarea unei hotărâri condamnatoare este în funcțiune de existența condițiilor de îndeplinire la darea acelei hotărâri, nu mai puțin însă este adevărat că dela această regulă cu caracter general subsistă excepțiuni, în sensul că hotărârea condamnatoare se pronunță chiar și atunci când obligațiunea nu a devenit încă scadentă, cum este cazul printre altele și în procesele de despăgubiri intentate contra Căilor Ferate în baza legii 18/1874.

Considerând că o asemenea dispozițiune admisă și recunoscută fiind edictată în scopul evitării proceselor prin acțiunile introduse pentru rente sau prestațiuni scadente în viitor, instanța de judecată în atari procese este obligată și chemată nu numai să stabilească existența obligațiunei, ci să pronunțe și condamnarea la plata prestațiunilor sau rentelor acordate și scadente în viitor și ca atare în lipsa unui text formal nu este îndreptățită ca în atari procese să limiteze și să restrângă efectele condamnățiunei la un anumit interval de timp sau să pronunțe în aceste procese o condamnățiune condiționată.

Că o atare soluțiune este conformă și cu spiritul în care a fost conceput art. 15 din legea 18/1874, care recunoaște părților interesate dreptul de a cere în condițiunile fixate de acest text, majorarea respectiv, reducerea rentei adjuocate, ce ar exclude dreptul instanței de judecată de a stabili o rentă condiționată sau limitată în timp în sensul argumentării Curții de Apel;

Considerând că așa fiind, și deoarece Curtea de Apel a hotărât astfel, motivul de casare este întemeiat, recursul urmează a se admite și a se casa fără trimitere deciziunea atacată în sensul dispozițiunii.

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE SECTIUNEA III-a.

Dec. 1829—32.

Președinția Dl-ului C. CRĂCIUNESCU, Consilier.

Adopțiunea în Ardeal. Contractul de adopțiune a majorilor. Necesitatea aprobării Ministerului de Justiție. Deciziunile Ministerului au caracter discreționar nefiind cenzurabile de instanțele de contencios administrativ. În ce privește aprobarea contractelor de adopțiune în Ardeal, neexistând lege, ci un drept consuetudial, atunci când cei adoptați sunt majori, aprobarea contractului de adopțiune trebuie să fie făcută de Ministerul de Justiție fără de care contractul nu poate fi definitiv încheiat.

Ministerul de Justiție având dreptul discreționar a aproba sau nu, și nefiind obligat să motiveze deciziunile sale în această materie, aceste deciziuni nici nu pot cădea sub cenzura instanțelor de contencios administrativ.

CURTEA:

Având în vedere că în speță este constant: că Ministerul Justiției Direcțiunea Judiciară, prin deciziunea Nr. 28.224 din 6 Aprilie 1931, a respins cererea de aprobare a contractului de adopțiune făcută, în persoana recurentelor: soția lui D. născută P. E. și soția lui A. A. născută P. M. de către Văduva lui N. I., născută P. T. pe motivul că adopțiunea între timp a decedat.

Considerând, că în ce privește, aprobarea contractelor de adopțiune privitor la majori, în Ardeal, neexistând lege, ci numai un drept consuetudinal (obiceiul) — al cărui principiu este, că, atunci când cei adoptați sunt majori — cazul în speță — aprobarea contractului de adopțiune trebuie să fie făcută de Ministerul Justiției, fără de care contractul nu poate fi încheiat definitiv, — rezultă că, Ministerul de Justiție având dreptul discreționar — lăsat la exclusivă se apreciere — de a aproba contractul sau nu — nefiind nici obligat de a motiva deciziunile sale în această materie — astfel ele nici nu cad sub censura instanțelor de contencios administrativ.

Că tot astfel judecând și Curtea de Apel n'a comis nici un exces de putere și n'a violat nici un text de lege când a respins ca inadmisibilă acțiunea în contencios a recurentelor.

Că dar, motivele de casare fiind neintemeiate, recursul urmează a se respinge ca atare.

Jurispr. procedurale.**INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA III-a.**

Deciziza Nr. 847—1937.

Președinția D-lui C. CRĂCIUNESCU, Cons.

Recurs. Partea câștigătoare în apel nu are interes să reformeze Deciziunea Curții de Apel.

DELIBERÂND:

Aspura recursului făcut de A. F. în contra deciziunii Curții de Apel Cluj secția III-a, Nr. 372—1934 din 17 Martie, dată în proces cu A. L.

Având în vedere că din această deciziune atacată cu recurs și actele dela dosar, se constată că A. F. a chemat în judecată înaintea Trib. Cluj, pe A. L. spre a se invalida sentința Comisiunii de Arbitri din 31 Dec. 1930, iar Tribunalul prin sentința Nr. 2417—1931 din 25 Mai 1932, a respins acțiunea; că, reclamantul a făcut apel, iar Curtea de Apel Cluj, prin decizia atacată cu recurs, a admis apelul, a reformat sentința Trib. în sensul că a admis acțiunea și prin consecință a anulat sentința Comisiunii de arbitri.

Că pentru a decide astfel, Curtea de Apel motivează că în ședința din 7 Martie 1934, părțile lichidante de comun acord au declarat că procesul s'a desbătut în limba maghiară iar judecata s'a făcut tot în această limbă, însă procesele verbale și sentința au fost traduse în limba oficială a statului, că în conformitate cu art. 126 din Constituție limba oficială a Statului este limba română; că Judecătorii de arbitri care sunt investite în Ardeal cu atribuțiunile jurisdicționale sunt ținute a judeca și a-și pronunța hotărârile lor în conformitate cu dispozițiunile Constituției, tot în limba oficială a Statului R-

mân, deci în limba română, că procedura de judecată urmată în fața arbitrilor, cum și hotărârile lor s'a dat în limba maghiară, ca atare este lovită de nulitate ce se observă din oficiu; că faptul că procesele verbale și hotărârile au fost traduse în românește aceasta nu poate înlătura nulitatea, căci traducerea s'a făcut pentru că era nevoie a fi prezentată hotărârile pentru executarea instanțelor de drept comun.

Având în vedere că după cum s'a arătat la expunerea faptelor reclamantul a câștigat apelul și prin consecință i s'a admis acțiunea invalidându-se decizia Comisiunii de arbitri.

Că, prin urmare recurentul fiind parte câștigătoare în apel, rezultă că nu are interes să reformeze deciziunea Curții de Apel care stabilește acest lucru astfel că pe această considerațiune cată a fi respins recursul de față care este îndreptat tocmai în contra deciziunii Curții de Apel care a admis apelul său.

Jurispr. penale.**INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIUNEA II-a.**

Deciziza Nr. 3286—1937.

Președinția D-lui TH. RADU, Consilier.

Delapidare. Elemente esențiale. Imprejurarea că autoritatea îndreptățită, a cerut sau nu despăgubiri civile pentru prejudiciul încercat, rămâne fără efect.

DELIBERÂND:

În ce privește primul motiv de casare formulat și dezvoltat în scris, prin care acuzatul se plânge de faptul că prin rea aplicare a legii și întemeindu-se pe texte străine de firea pricinii, Curtea de fond i-a aplicat pedeapsa delapidării, calificând astfel faptele pentru care a fost supus judecării, fără să existe ori să fi existat, sau să fi fost împlinit după începerea instrucție penale — elementul esențial al pagubei autorității, Curtea de fond săvârșind astfel și o omisiune esențială, dar și o nemotivare din acest punct de vedere.

Având în vedere că faptele reținute în sarcina acuzatului și care s'au expus mai sus, conțin în mod implicit, elementul constitutiv al infracțiunii de delapidare, — prejudiciu autorității — a cărui existență nefiind cerută decât în momentul săvârșirii delapidării, rămâne fără efect, sub raportul legii penale, împrejurarea că autoritatea îndreptățită, a cerut sau nu despăgubiri civile pentru prejudiciile încercate.

Că, în atare situațiune, Curtea de fond n'a săvârșit viciile procedurale invocate și motivul de casare fiind nefondat trebuie înlăturată.

**INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA II-A.**

Deciziunea No. 3244—1937. Dos. No. 6935—1936.

Președinția D-lui Al. Macarovici consilier

Recursul părții, care a lipsit numai la pronunțarea deciziei.

DELIBERAND,

Asupra recursului declarat de inculpatul Eugen B. Fl. contra deciziei Curții de Apel Cluj Secția III-a No. 582—1936;

Având în vedere că la desbaterea de astăzi, în fața acestei Inalte Curți, Dl. Procuror General a cerut respingerea recursului ca tardiv.

Având în vedere că din actele și lucrările dela dosar se constată că la desbaterea principală din apel — procesul verbal al ședinței din 25 Mai 1936 — apărătorul special al inculpatului fiind prezent, a pus concluziuni în apărare iar la pronunțare ce-a urmat deciziei nu s'a mai prezentat.

Considerând că în conformitate cu dispoz. art. 425 al. I. Pr. pen. ard., instanța de apel, după darea hotărârei finale, trimite dosarul Trib., care conf. al. II., procede la comunicarea deciziei Curții de Apel inculpatului dacă nici el nici apărătorul său n'au fost prezenți la desbaterea principală apelatorie;

Că, întrucât în speță se constată că apărătorul special al inculpatului a fost de față la dezbaterile principale apelatorie — lipsind numai la pronunțarea deciziei ce s'a adus — urmează că recursul de față, declarat în scris după comunicarea deciziei prin tribunal, la data de 30 Octomvrie 1936, este tardiv și că a fi respins ca atare, deoarece, în asemenea situațiune termenul de recurs prevăzut de art. 388 Pr. pen. ard. curge dela data pronunțării deciziei, 25 Mai 1936; comunicarea ulterioară a ei, având loc din eroare și cu călcarea dispozițiilor exprese ale art. 425 p. p. ard., nu poate avea vreun efect.

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA II-a.

Deciziunea No. 3245—1927.

Preșidenția Dlui *Al. Macarovici* consilier
Bancrută frauduloasă. Aceleași firme nu pot cere urmărirea și condamnarea inculpatului din momentul ce se constată, că o altă cerere a lor a fost clasată.

DELIBERAND,

Asupra recursului declarat de reprezentantul părții civile G. et Comp. G. M. B. H. din Hamburg, W. H. Berlin și Alt E. et Comp. J. din Ilmenau, contra deciziei Curții de Apel Cluj Secția III-a cu No. 1178—1936, prin care confirmându-se sentința Trib. Cluj Secția a II-a No. 1296—935 a rămas inculpata văduva lui M. M. achitată, în baza art. 326 punct. 1 tez. II pr. pen. ard. de sub acuzarea ridicată contra sa pentru crima de bancrută frauduloasă.

Având în vedere că la declararea recursului s'a invocat cazul de nulitate prevăzut de art. 385 punct. 1 a) pr. pen. ard., iar prin motivarea în scris a lui se arată, în esență, că nu era cazul ca inculpata să fie achitată, întrucât nu subzistă, după cum din eroare motivează instanța de fond, autoritatea lucrului judecat și că, în fine să se adreseze reclamanții, conform art. 42 pr. pen. ard. care nu era abrogat, prin plângere directă tribunalului, în care situațiune, în cazul de față, ar fi dobândit calitatea de acuzator privat subsidiar;

Având în vedere că din examinarea actelor și lucrărilor dela dosar, se constată că prin acțiunea penală directă, firmele reclamante au cerut tribu-

nalului Cluj Secția II condamnarea inculpatei pentru crima de bancrută frauduloasă, prevăzută de art. 414, 416 C. P. ard. și Trib. a achitat pe inculpata. Curtea a menținut această soluțiune, pe considerațiunea că în cauză subzistă autoritatea lucrului judecat, deoarece, după cum motivează, și aceste constatări sunt exacte în fapt, se constată că pentru aceleași fapte aceleași firme reclamante au mai făcut anterior un denunț la Parchet, care sesizând pe Judecătorul de instrucție, acesta prin ordonanța definitivă de neurmărire, a declarat că nu e cazul de urmărire contra inculpatei pentru crima de bancrută frauduloasă, ordonanța definitivă care a rămas definitivă prin respingerea opozițiilor reclamantelor de către Camera de punere sub acuzare;

Că pentru a scoate pe inculpată de sub urmărirea instanțele de instrucție — în speță Judecătorul de Instrucție și Camera de punere sub acuzare — stabilesc în fapt și motivează în drept, că faptul imputat nu întrunește elementele infracțiunii, pentru considerațiunea că înstrăinare fondului de comerț al acestuia a avut loc în urma licitațiunei ce organelle fiscalului au făcut-o pentru acoperirea impozitelor ce datora inculpata, în care situațiune privilegia a ajuns în posesiune și proprietatea cumpărătorului în mod legal, deci fără intențiunea frauduloasă de a eluda pe ceilalți creditori;

Considerând că față cu această motivare în drept, aceiași reclamanți, pentru același fapt, nu mai pot fi primiți a se mai plânge pe calea acțiunei directe Trib., deoarece în cauză există autoritate de lucru judecat, după cum corect se motivează, întrucât este identitate de probe, de obiect, cauză și persoana inculpată, pentru același fapt, care s'a stabilit a nu constitui o infracțiune, ne putând fi trasă la răspundere de mai multe ori;

Că, în acest sens, ordonanța definitivă de neurmărire a Judecătorului de Instrucție, care a rămas definitivă, are autoritate de lucru judecat și s'a oțiedat corect la achitarea inculpatei pe acest temei;

Că, față cu aceste constatări — dispozițiunile vechei pro. pen. rom. — conf. art. 315 din legea de organizare Judecătorească din 1925, fiind aplicabile pe întreg teritoriu țării, în ceea ce privește complexul actelor de urmărire și instrucțiune a infracțiunilor — orice discuțiune asupra drepturilor și calității acuzatorului privat subsidiar devine fără interes, întrucât i se poate opune în mod valabil, în orice stadiu al procesului, autoritatea lucrului judecat.

Că, astfel fiind, motivele de casare sunt nefondate și recursul urmează a fi respins ca atare.

CURTEA DE CAS. S. H.

Dec. 1912—37. Preș. T. Radu cons.

PARTEA CIVILA.

Acuzat achitat de prima instanță cu înlăturarea pretențiunilor civile. Apelul Parchetului. Lipsa apelului părții civile. Înștiințarea ei de către tribunal că nu s'a pronunțat asupra pretențiunilor civile. Admiterea cererii de despăgubiri civile odată cu apelul parchetului. Rațiune.

DELIBERAND,

Acuzatul P. F. a fost condamnat la 5 luni și 15 zile închisoare corecțională, pedeapsa fiind socotită împlinită prin deținerea în prevenție și la exclude-

re dela funcțiuni pe timp de 3 ani în baza art. 279 combinat cu art. 281 alin. 2 din vechiul cod penal ardelean, cu aplicarea art. 92 din același cod și a mai fost obligat să plătească reclamantei S. M. 20.000 lei despăgubiri civile.

Recurs motivat pe nulitatea de formă, prevăzută de art. 474 partea I pct. 4 și pe nulitatea de fond prevăzută de art. 474 partea II pct. 7 din proc. penală Carol II, prin care se susține că judecarea în apel se restrânge numai la dispozițiunea atacată cu apel și prin urmare Curtea de Apel greșit a acordat reclamantei despăgubiri civile când prima instanță a înlăturat cererea de despăgubiri civile și reclamația nu a făcut apel.

Reclamația, după cum se constată din procesul verbal de ședință din 28 Septembrie 1936, s'a constituit parte civilă cu suma de 100.000 lei înaintea primei instanțe.

Tribunalul Caraș, achitând pe acuzat în baza art. 326 pct. 3 din vechea procedură penală ard., a înștiințat partea civilă, conform art. 487 din aceeași procedură penală că nu s'a pronunțat din această cauză asupra pretențiilor civile.

Parchetul făcând apel, prin deciziunea atacată s'a admis acest apel și pe lângă condamnarea penală s'a admis și cererea reclamantei și acuzatul a fost obligat să plătească 20.000 lei despăgubiri civile.

Hotărîrea primei instanțe nu putea fi atacată cu apel de reclamantă, despăgubirile civile fiind corect refuzate conform art. 48 sus arătat.

Apelul parchetului fiind devolutiv investeste instanța de apel de a judeca întreaga cauză, conform art. 458 alin. 3 din proc. pen. Carol II, aplicabil în speță, apelul fiind judecat după 1 Ianuarie 1937.

În conformitate cu art. 7 din aceeași procedură penală instanța penală investită și cu judecarea acțiunii civile se va pronunța asupra daunelor dacă constată existența faptului generator de prejudiciu.

Astfel fiind și cum în speță faptul generator de prejudiciu a fost stabilit numai de Curtea de Apel, urmează că în acest moment a apărut dreptul părții civile la despăgubiri și deci corect instanța de apel a acordat despăgubiri civile.

Astfel fiind, motivul de casare este nefondat.

Jurisprudențe la alte legi

INALTA CURTE DE CASATIE S. I.

Dec. No. 1229—37 Preș. Al. Iuca preș.

TIMBRU

Apel făcut de mai multe părți care au figurat la prima instanță, având însă interese deosebite, trebuiesc considerate ca apeluri separate din punct de vedere al timbrului.

Potrivit art. 46 din legea timbrului se poate plăti o singură taxă pentru apelul făcut de mai multe persoane contra aceleiași hotărîri, atunci când apelanții au cu toții împreună același interes comun în apelul declarat.

În speță, Curtea de fond a stabilit însă în urma interpretării acțiunilor introductive că apelanții

cari au atacat prin același apel hotărîrea tribunalului, urmăresc fiecare pentru sine și pe bază de titluri deosebite anularea declarațiunii de renunțare, motivând pe larg această constatare, urmează că față de această constatare în fapt care fiind rezultatul aprecierii suverane a instanței de fond, scapă controlului acestei Inalte Curți — a putut decide Curtea de Apel că apelanții au interese deosebite și deci trebuie să plătească separat fiecare taxa de timbru pentru apelul ce a făcut și în consecință motivul fiind nefondat, se respinge.

INALTA CURTE DE CAS. S. I.

Dec. No. 547—37. Preș. S. Tipei cons.

TIMBRU.

Proces amânat pentru pronunțare. Depunerea actului de paupertate înainte de pronunțare. Nu se poate anula acțiunea sau apelul, ca netimbrat.

DELIBERÂND,

Prin motivele de casare se susține că tribunalul a comis o violare și o greșită aplicare a legii atunci când, deși s'a prezentat în cauză, încă înainte de pronunțare, un certificat de paupertate, a anulat totuși apelul ca netimbrat.

Din moment ce la termenul de 12 Aprilie 1935, când s'a depus actul de paupertate apelul nu fusese anulat ca netimbrat și din moment ce înainte de a se da sentința în apel s'a depus la dosar un certificat de paupertate, prin care recurentul satisface cerințele legii fiscale, tribunalul nu mai putea să anuleze apelul ca netimbrat, deoarece scopul legii timbrului, — ca partea să nu se sustragă dela plata taxelor legale de apel, sau să dovedească sărăcia — fusese atins și sancțiunea anulării nu mai putea avea loc.

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIUNEA I-a

Decizia No. 1458—1936.

Președenția Dlui S. Tipei consilier

Certificat de paupertate. Ne arătarea în el a procesului în care voește să se servească. Lipsa unei condițiuni esențiale cerută de art. 25 al. ultim al legii timbrului. Consecințele.

DELIBERÂND,

Asupra recursului făcut de D. D., I. M. și C. N. în contra deciziei Nr. 3076—1932—21 din 9 Mai 1933 dată de Curtea de Apel Secția I.

Având în vedere că intimata cere anularea recursului ca netimbrat, pe motiv că certificatele de paupertate de care se servesc recurenții sunt nevalabile, întru cât în ele nu se face mențiune de procesul pentru care au fost liberate.

Considerând că potrivit dispozițiilor art. 23 alin. ultim din legea timbrului în vigoare, certificatele de paupertate nu pot servi decât în procese pentru care au fost eliberate, de unde rezultă că dacă într-un certificat nu se menționează procesul pentru care a fost eliberat, acel certificat nu poate fi ținut în seamă.

Considerând că în speță, recursul este introdus pe hârtie simplă, iar în certificatele de paupertate

eliberat recurenților de Primăria Tărtăria Jud. Alba sub No. 184 și 185—1931 și anexate la acțiune, nu se face mențiune de procesul pentru care au fost eliberate.

Așa fiind, potrivit textului citat mai sus, menționatele certificate nu pot fi ținute în șeamă și deci recursul urmează a fi considerat ca netimbrat.

Considerând că potrivit art. 42 din legea timbrului, cererile introductive de instanță și actele de procedură netimbrate sau insuficient timbrate vor fi valabile numai dacă partea care le-a prezentat, ori aceia în interesul căreia este făcut sau partea adversă, va justifica înaintea instanței, la prima zi de înfățișare plata taxelor de timbru și impozitelor datorite după lege, sau a diferenței spre completecare, instanța putând acorda la cerere un termen pentru plata lor, în care caz se va plăti o amendă legală cu îndoiul valorii lor.

Dacă nici în acest termen partea nu va justifica plata, instanța va pronunța nulitatea cererei sau actului făcute fără respectarea legii timbrului.

Considerând că în speță, recurentul deși legal citat, nu se prezintă pentru a justifica plata taxei de timbru, sau a cere un termen de plată, așa că potrivit textului citat urmează să se pronunțe nulitatea recursului.

Văzând și cererea intimatului de a i se acorda cheltueli de judecată, care fiind întemeiată se admite, fixându-se suma de 3000 Lei.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECȚIA I-a.

Decizia No. 191—38.

Președenția Domnului Titu Magheru consilier.

Soțul pauper în proces cu soția. Mai trebuie ca în actul său de pauperitate să se prevadă situația soții?

DELIBERAND,

Având în vedere decizia atacată cu recurs din care rezultă, că prin sentința Nr. 672—1933 din 3 Decembrie 1934, Trib. Năsăud Secția tutelară revenind asupra sentinței sale anterioare cu Nr. 672—933, a încredințat intimatului C. N. spre creșterea și educație, pe minora E. C., rezultată din căsătoria lui cu recurenta.

Recurenta făcând apel, Curtea de fond prin decizia atacată cu recurs a anulat ca netimbrat atât apelul cât și motivele de apel.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel constată în fapt și motivează, că atât apelul cât și motivele de apel sunt netimbrate; că prin încheierea din 21 Martie 1935, Curtea a respins cererea recurentei de a i-se recunoaște dreptul de a se folosi de actul de pauperitate liberat de Primăria comunei Adolf Jud. Năsăud sub Nr. 106—1935, întrucât din act nu rezultă că și soțul recurentei s'ar afla în condițiile de sărăcie prevăzute de legea timbrului; că recurenta de și citată prin mandatarul ei, nu s'a prezentat în naintea Curții pentru a-și timbra apelul și motivele de drept.

Având în vedere că prin motivul de casare se susține de recurentă că prin violare și greșită interpretare art. 23 legea timbrului, Curtea de Apel

i-a anulat apelul ca netimbrat, pe motivul că certificatul de pauperitate ce a prezentat în instanță nu întrunește condițiile textului sus menționate, deoarece deși este exact, că dela principiul pus în art. 23 alin. III legea timbrului, care prevede că o persoană nu poate fi considerată săracă, dacă soțul ei nu se găsește în aceleași condiții de sărăcie. Legiuitorul arată o singură excepție și anume numai pentru cazul de divorț, *înă nu trebuie să se dea acelu text o interpretare restrictivă*, deoarece în afară de divorț, mai există și alte cazuri când soții se pot judeca unii cu alții, cum este în materie de întreținere pentru soție sau copii.

Considerând că din cuprinsul art. 23 legea timbrului în vigoare, rezultă, că un soț sărac nu poate beneficia în cursul unui proces de scutirea unei taxe de timbru, atunci când celălalt soț posedă avere sau venituri celorlalte arătate în acest text și când prin procesul aflat în cauză se urmărește să dobândească sau să mențină în patrimoniu său un bun personal.

Că din cuprinsul acestui text mai rezultă, că legiuitorul a avut în vedere cazul când un soț intenționează procese altor persoane, iar nu celuilalt soț, cum este în speță, deoarece dacă s'ar da o interpretare contrarie, s'ar putea ajunge la rezultatul ca un soț sărac să nu poată din lipsă de mijloace de a plăti taxele, să întenteze acțiune celuilalt soț, care de sigur n'ar avea nici un interes să-i procure fondurile necesare.

Că de altfel, chiar în legea timbrului se prevede în aceste cazuri o excepție în materie de divorț, cazul cel mai frecvent al procesului dintre soți, excepție ce nu trebuie interpretate în mod limitativ, ci enunțativ.

Că așa fiind, urmează că atunci când, ca în speță este vorba de o acțiune între soți, prin care soția pretinde pensie dela soț, pentru ea și copilul rezultat din căsătorie, sau prin care cere să i se atribue ei pentru creșterea și îngrijirea copilului rezultat din căsătoria lor, ea poate beneficia de certificatul de pauperitate chiar dacă soțul ei, care se judecă, are averea sau venituri superioare celor arătate în menționatul text.

Așa fiind, în mod greșit și cu violarea și greșita interpretare a art. 23 legea timbrului, Curtea de fond a considerat pe recurentă că nu se poate folosi de certificatul de pauperitate ce a prezentat pe motivul că soțul ei nu se găsea în condițiile de sărăcie cerute de lege, deci motivul de casare fiind întemeiat, recursul urmează a fi admis și a se cassa decizia atacată cu recurs, cu trimiterea la aceeași instanță, pentru a judeca apelul recurentei în fond, fixând prin apreciere la 3.000 lei cheltueli de judecată pretinse de recurentă.

TRIBUNALUL CLUJ, SECȚIA IV-a.

Președenția C. VULPĂSCU, jud.

Dobândirea naționalității române.

MOTIVE:

Apelantul T. G. a cerut Primăriei Municipiului Cluj prin petiția înregistrată la No. 19.692—1933 din 18 August 1933 să fie înscris ulterior în registrul de naționalitate a Primăriei Municipiului Cluj și să i-se elibereze certifica-

tu de cetățenie română anexând la cerere: 1. Certificatul de apartinență No. 723—1933 a Primăriei Comunei Rurală Chidea, Jud. Cluj; 2. Extrasul de căsătorie eliberat de Ofițerul Stării Civile din Cluj cu No. 78—1932 și 3. Extrasul de naștere eliberat de Parohia Reformată din Chidea.

Primăria Municipiului prin deciziunea No. 19.692—1933 din 9 Martie 1934 a respins cererea pe motivul că nu întrunește condițiile articolelor 56 și 67 din legea pentru dobândirea și pierderea naționalității române din 1924.

Contra deciziunii de mai sus a introdus apel petiționarul cerând admiterea lui, anularea deciziunii și admiterea cererei de înscriere ulterioară în registrul de naționalitate română. Motivele apelului sunt: 1. A introdus cererea de înscriere ulterioară în registrul de naționalitate în termen; 2. E născut pe teritoriul României, în comuna Chidea, jud. Cluj; 3. Prin certificatul Primăriei comunei Chidea a dovedit că avea la data de 1 Decembrie 1918 într-o comună de ne teritoriul alipit României, anume comuna Chidea; 4. La data întocmirii listelor de naționalitate era absent din comuna Chidea; 5. Nu a optat pentru altă naționalitate și 6. Nu figurează în evidența controlului străinilor dela Siguranță. Ulterior mai depune următoarele acte, la cele anexate la cererea introdusă la Primăria Municipiului Cluj: 1. Certificatul Chesturei Poliției Cluj, Biroul Populației și Siguranței No. 53.367 din 29 Dec. 1937, dovedind că nu figurează în registrul de control a străinilor; 2. Extrasul de naștere în limba română dela Parohia Reformată din Chidea; 3. Declarațiunea autenticată că nu a optat nici când pentru vre-o subușenie străină și că a figurat în listele de alegători a Municipiului Cluj; 4. Certificatul No. 667 din 18 Ianuarie 1938 a Chesturei Poliției Cluj, dovedind că a fost în serviciul lui I. C. ca vizitator până la 30 Aprilie 1934. Cere în baza acestor acte admiterea apelului, arătând că în 1924 a cerut la Primăria Municipiului Cluj înscrierea, însă nu i-a admis.

Primăria Municipiului Cluj prin reprezentantul său cere respingerea apelului ca nefondat, în baza declarațiunii apelantului că a cerut și a fost respins cu cererea pentru înscriere și nu face dovada cu certificat dela Comisiunea de Apel că nu s'a judecat pentru această cerere din 1924.

TRIBUNALUL:

Asupra apelului lui T. Gh. introdus contra deciziunii Primăriei Municipiului Cluj No. 19.692—1933.

Având în vedere că cererea de înscriere ulterioară în registrul de naționalitate a apelantului se bazează pe art. 67 alin. 2 și 56 din legea pentru dobândirea și pierderea naționalității române, în lumina acestor texte de lege urmează a se cerceta apelul.

Văzând cuprinsul art. 67 care dispune: **Toți locuitorii cari nu vor fi cuprinși în aceste liste de naționalitate — sau nu vor fi obținut hotărârea judecătorească, potrivit art. 64: dela da-**

ta promulgării legii de față, nu pot dobândi naționalitatea română decât prin unul din mijloacele arătate la art. 7 și următorii“.

Că prin alineatul 2 a articolului 67 se face următoarea excepție: „**Se exceptează locuitorii absenți dela domiciliu, cari având dobândită de drept naționalitatea română, potrivit art. 56, vor putea oricând cere dela autoritatea comunala competentă, certificatul de naționalitate cu drept de apel la tribunal și recurs la Curtea de Casație, în termenele prevăzute d art. 64, 65, împotriva dciziunii acestei autorități“**, termenul pentru introducerea cererei în textul articolului din 1924 nefiind limitat, se putea face oricând, întrucât o atare cerere nu s'a produs deja și judecat conform legii, când se putea opune autoritatea lucrului judecat.

Aceste dispozițiuni a aliniatului 2 din art. 67 a fost modificate pentru prima dată prin legea din 2 Iunie 1928, publ. în Mon. Oficial 119—1928 în sensul că termenul pentru introducerea cererei s'a limitat fixându-se ultimul termen pentru data de 31 Dec. 1928, iar prin legea din 18 Oct. 1932, publ. în Mon. Oficial Nr. 244—1932 s'a prelungit până la 1 Sept. 1933 peste care termen nu se mai poate solicita acest certificat de cei absenți din comună la data întocmirii listelor de naționalitate, termenul inițial pentru întocmire fiind de 30 zile conform art. 22 din Regulamentul privitor la constatarea naționalității române din 17 Aprilie 1924, întocmite în baza art. 70 din legea pentru dobândirea și pierderea naționalității române. Termenul ultim fiind la 1 Sept. 1933 conform legilor de prelungire suscitade, urmează a-se examina dacă apelantul a introdus cererea în termen și la autoritatea competentă, conform spiritului legii.

Cererea fiind înregistrată la 18 August 1933, deci în termen, urmează a-se mai examina dacă este introdusă la autoritatea competentă în sensul vizat de legiuitor în art. 67 aliniatul 2.

Din actele depuse la cerere și în fața instanței de apel se constată că apelantul avea indigenatul la 1 Decembrie 1918 în Comuna Chidea jud. Cluj și că la data întocmirii listelor de naționalitate era absent din aceea comună, deci este evident că domiciliul real al apelantului era în comuna Chidea și nu în Municipiul Cluj, unde se afla numai întâmplător atunci și deci autoritatea competentă la care trebuia introdusă cererea pentru înscrierea ulterioară era Primăria Comunei Chidea și nici decum Primăria Municipiului Cluj, pe teritoriul căruia avea întâmplător reședința atunci și ca atare greșit s'a adresat cu petiția Primăriei Municipiului Cluj.

Considerând că art. 67 alin. 2 a legii pentru dobândirea și pierderea naționalității române, așa cum a fost modificat prin legea publicată în Mon. Oficial Nr. 119—1928 din 2 Iunie 1928 dispune: „**Se exceptează locuitori absenți dela domiciliu, cari având dobândită de drept naționalitatea română, potrivit art. 56, vor putea cere până la 31 Dec. 1928, primarului comunei respec-tive, înscrierea în registrul de naționalitate“.**

Primarul va hotări asupra cererei numai pe baza avizului conform al Ministerului de Justiție, căruia îi va trimite cererea și actele ce o însoțesc“.

„Deciziunea primarului se dă cu apel la tribunal și recurs la casație în termenele prevăzute de art. 64.65“.

Că în lumina acestui text este evident că cererea vizată de art. suscitată trebuie introdusă la primăria comunei unde avea indigenatul petiționarului la data întocmirii listelor de naționalitate și de unde a absentat la aceea dată atât în spiritul legii din 1924, cât și a legii de modificare din 1928 și 1932, nici decum la primăria comunei unde era cu reședința întâmplător, căci nu se poate susține că de acolo absentă la aceea dată cum s'a făcut în speță la Primăria Municipiului Cluj, căci și aceste cereri de înscriere ulterioară, exact ca și cererea pentru eliberarea certificatului de naționalitate se pot introduce numai la autoritatea competentă, care nu poate fi decât primăria comunei unde avea indigenatul și deci domiciliul legal petiționarului, ori această autoritate nu poate fi aleasă după domiciliul real din timpul introducerii cereri în timpul acordat ulterior pentru înscriere prin legile de pelungire a termenului din 1928 și 1932, această primărie neavând competența a cerceta o cerere de atare natură, căci ea nu vizează decât constatarea unui drept cel avea apelantul la data întocmirii listelor în 1924.

Pentru aceste considerente Tribunalul a trebuit să constate că apelantul greșit s'a adresat Primăriei Municipiului Cluj și aceasta corect ia respins cererea și deci apelul fiind nefondat, a trebuit respins ca atare.

Data și cetită în ședința publică din 27 Ianuarie 1938.

Președinte: ss. **Constantin Vulpescu.**

Judecător-redactor: ss **Grigore I. Trifu.**

Grefier: ss. **I. Măruteanu.**

CURTEA DE APEL. SECȚIA IV-a BUCUREȘTI

Decizia No. 143—1937.

Președinția D-lui AUREL LORESCU, Președinte.

Debitori dubioși, scădere. Impozit adițional pentru drumuri.

DELIBERÂND:

Având în vedere că Comisiunea de Apel a refuzat să scadă această sumă, deși a constatat că ea reprezintă o pierdere efectivă și definitivă, motivând că conform art. 32 din legea contribuțiilor directe trebuia să prevadă în bilanț o cotă de amortizare pentru creanțele dubioase, iar nu să se scadă în întregime.

Considerând că conform art. 32 din legea contrib. directe pe lângă scăderile admise de art. 31 se mai scade rezervele speciale pentru creanțele dubioase trecute ca atare în bilanț, iar cota lor este fixată la 10% din plasamentul în creanțe al întreprinderii; că din cuprinsul acestui text de lege rezultă că chiar fără să se facă dovada vreunei pierderi de creanțe, se poate scădea din venitul anual o cotă pentru debitorii dubioși; prin urmare cota de amortisment admisă la totalul plasamentului în creanțe al întreprin-

deri, iar nu la paguba efectiv încercată din cauza creanțelor definitiv nederdate, cum este în speță suma de 3.209.755 lei, cu care a fost diminuată creanța Societății „Auxiliara“ prin efectul concordatului omologat de Curtea de Apel Cluj și care în mod automat reduce beneficiului la justa lui valoare.

Prin urmare, Comisiunea de Apel refuzând să scadă această sumă, a dat o hotărâre casabilă și deci primul motiv de recurs este întemeiat.

Având în vedere că prin motivul 11 de recurs, recurenta se plânge că s'a violat art. 31 punctul 10 art. 69 și 70 din legea contribuțiilor directe, din legea dela 1 Aprilie 1932 și 29 din legea drumurilor și exces de putere, deoarece i s'a refuzat scăderea sumi de 347.323 lei, reprezentând impozitul adițional înființat prin legea drumurilor.

Având în vedere că Comisiunea de Apel a respins scăderea acestui impozit adițional înființat prin legea drumurilor, motivând că art. 71 din legea contribuțiilor directe prevede că ne lângă impozitele elementare se pot înființa și cote adiționale în folosul județelor, comunelor, camerelor de cment etc., dispozițiuni pe cari le prevede și legea drumurilor din 22 Aprilie 1922 ceea ce însemnează că aceste cote, denumite de lege adiționale, fac corp cu impozitul elementar, la care sunt adăugate și cum art. 31 al. 10 din legea contribuțiilor directe prevede că pentru obținerea venitului impozabil nu se scade nici impozitul adițional pentru drumuri, la care deci s'a referit în mod implicat legiuitorul.

Considerând însă că legea contrib. directe fiind o lege specială, este de strictă interpretare că din întreaga economie ei, cum și din cuprinsul legii drumurilor modificată în anul 1929, rezultă în mod neîndoios că impozitul prevăzut de legea drumurilor are un caracter cu totul distinct de impozitele elementare prevăzute de legea contrib. directe: că el alimentează fonduri deosebite și că nici nu se administrează de Stat, ci de Casa autonomă a drumurilor potrivit art. 57 din această lege. Că prin urmare, impozitul adițional pentru drumuri, nu poate fi socotit ca un accesoriu al impozitelor elementare, ci ca impozite distincte de celelalte impozite, ele urmând a fi socotite de chltueli și scăderi conform art. 31 al. 10 din legea contribuțiilor directe.

Că, Comisiunea de Apel refuzând scăderea lui a violat dispozițiunile menționatului text de lege și a dat o hotărâre casabilă.

CURTEA DE CASAȚIE. SECȚIA II-a.

Decizia Nr. 241—1937.

Președinția N. STANILA.

Pensie lunară de întreținere până la remăntirea fostei soții. Este exceptată dela beneficiul capitolelor I și II din lege. Art. 69 lit. f din lege.

DELIBERÂND: Impotriva vânzării silite întreprinsă de cre-

ditoarea sa Al. C. debitorul P. I. a făcut contestație pe temeiul dispozițiilor art. 68 și 69 din legea lichidării datoriilor, contestație pe care tribunalul de urmărire a respins-o prin sentința cu nr. 1551 din 1934 constatând că este vorba de o creanță derivând din pensie alimentară care, conform art. 69 lit. f din menționata lege, este exceptată dela beneficiul acordat debitorilor urbani și agricoli.

Recurentul contestator pretinde astăzi că soluțiunea tribunalului violează art. 69 și constituie un exces de putere întru cât suma pe care s'a obligat să o plătească intimatului nu are caracter de pensie alimentară, ci este un simplu ajutor acordat fostei sale soții până la remăritare.

Din sentința cu nr. 244 din 1933 pusă în executare de Al. C. se constată că recurentul și-a luat obligațiunea să-i servească lunar o pensie de întreținere de 500 lei până la recăsătorirea ei; această creanță intră în dispozițiunile art. 69 lit. f din legea lichidării, ea constituind o adeverată pensie alimentară pe care textul o exceptează dela beneficiul capitolelor I și II din lege.

Astfel fiind, bine a respins tribunalul contestațiunea recurentului și deoarece rămăsese stabilit că numitul nu putea beneficia de conversiune din cauza naturii speciale a acestei creanțe, instanța a fost în drept să dea curs vânzării silite și să procedeze la adjudecare, așa încât motivul se înlătură.

INALTA CURTE DE CASATIE. SECȚIA III-a.

Dec. Nr. 720—1936.

Președ. D. G. Lupu, preș.

Debitor principal comerciant. Creanță exclusă dela beneficiile legii. Debitorul accesoriu (girant sau garant) urmează aceeași soartă.

DELIBERÂND:

Legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, în capitolul I (art. 1—29) se ocupă de reglementarea datoriilor debitorilor agricoli, iar în capitolul II (art. 30—39) se ocupă de reglementarea datoriilor debitorilor urbani și specifică ce anume condițiuni trebuie să îndeplinească pentru a putea beneficia de avantajile numitei legi.

În ce privește pe giranții, garanții și în genere orice obligați accesorii ai creanțelor supuse legii din 7 Aprilie 1934, legiuitorul a prevăzut prin alin. 1 al art. 49 că ei beneficiază de toate avantajile debitorului principal, rămânând obligați numai în aceste limite, iar prin alin. 2 al aceluiași text s'a prevăzut că girantul sau garantul care ar împlini în persoana sa condițiile prevăzute în art. I și III, chiar dacă debitorul principal nu ar intra în prevederile acestor capitole el beneficiază de avantajile legii.

Deci legiuitorul din 7 Aprilie 1934 prin alin. 2 a prevăzut pentru girant sau garant o situațiune mai favorabilă decât a debitorului prin-

cipal și anume că, în cazul când girantul sau garantul întrunește condițiunile personale din art. I și 30, el se poate bucura de avantajile din capitolele I și III de lege, chiar dacă debitorul principal nu s'ar bucura de ele.

În capitolul IV, secțiunea III-a, intitulată „dispozițiuni generale și tranzitorii”, s'a prevăzut prin art. 69 mai multe excepțiuni dela beneficiile legii (capitolele I și III) și anume prin alin. b al numitului text se exceptează datoriile comercianților și industriașilor, cari aveau această calitate în momentul contractării datoriei, dacă aceste datorii nu sunt de natură civilă sau dacă caracterul civil al datoriei nu rezultă din textul contractului de împrumut.

Prin acest text tranzitoriu și de aplicațiune generală, legiuitorul nu se mai preocupă de condițiunile personale ce se cer unui debitor pentru a putea intra în conversiune, ci are în vedere natura creanței în sine, exceptând dela beneficiul legii toate datoriile subiectiv comerciale ale comercianților și industriașilor cari aveau această calitate în momentul contractării, dacă acele datorii nu erau de natură civilă sau dacă acest caracter al lor nu rezultă din textul contractului de împrumut.

Deci articolul citat cuprinde în sine principiul că un debitor agricol sau urban, pentru a putea beneficia de favorurile legii dela 7 Aprilie 1934, nu este suficient ca să îndeplinească cerințele din capitolele I și II, ci trebuie ca și creanța să fie nu dintre cele exceptate de art. 69, în care caz debitorul nu poate beneficia de conversiune, chiar dacă ar îndeplini condițiile personale din primele două capitole ale legii.

Atunci când o creanță prin natura ei este un debit principal, iar debitorul beneficiază dela beneficiile legii, el nu are dreptul la conversiune, de sigur că nici debitorul accesoriu, fie el girant sau garant nu poate beneficia de avantajile legii, deoarece ambii sunt debitori ai unei creanțe excluse dela conversiune.

În afară de aceasta, art. 49 care vorbește de debitorii accesorii, în primul aliniat, prevede că acești debitori ai creanțelor supuse legii beneficiază de avantajile debitorului principal, iar al doilea aliniat prevede că el se aplică numai când debitorul accesoriu îndeplinește condițiile din capitolele I și II, însă de sigur că nu, dacă este vorba de o creanță exceptată dela beneficiile legii, ci de una susceptibilă de conversiune.

În același sens este și art. 49 din regulamentul, care nu face decât să explice și să lămurească dispozițiile art. 49 din lege.

La lumina principiilor expuse mai sus judecând, Curtea de apel a făcut o bună aplicațiune a dispozițiilor legii din 7 Aprilie 1934, când constatând în speță că creanța prin natura ei este exceptată dela beneficiile legii conversiunei, ca fiind a unei societăți comerciale care avea această calitate și la data când s'a emis cambia, a decis că din moment ce în asemenea situațiune creanța este exclusă dela beneficiile legii, aceeași soartă o urmează și debitorul accesoriu Iosef Roth, în calitatea sa de girant al cambiei.

Aşa fiind, motivul III de casare, dedus în judecata complectului de divergență, este nefondat și urmează a fi respins ca atare, iar în ce privește celelalte motive de recurs, urmează a se trimite dosarul la complectul ordinar.

S. A. DE BANCĂ ȘI COMERȚ, Tg. LĂPUȘULUI Convocare.

În conformitate cu capitolul III. paragr. 12-26 din statutele Institutului nostru, se convoacă

Adunarea Generală Ordinară

pe ziua de 18 Aprilie 1938, ora 12 a. m. în localul Băncii din Tg. Lăpușului.

Ordinea de zi:

1. Raportul Consiliului de Administrație și Comitetului de Cenzori.

2. Aprobarea Bilanțului și contului de Profit și Pierdere, încheiate pe ziua de 31 Decembrie 1937.

3. Descărcarea Consiliului de Administrație și Comitetului de Cenzori de gestiunea lor.

4. Aducerea unei hotărâri cu privire la lichidarea societății.

5. În caz de lichidare, denumirea lichidatorilor.

Domnii acționari cari doresc a lua parte la Adunarea Generală Ordinară, vor depune acțiunile lor cu trei zile înainte de ținerea Adunării la locurile prevăzute în statute, sau la ghișeul Băncii de Scont și Schimb din Ardeal S. A. Cluj.

În caz, că la data și ora fixată pentru ținerea Adunării nu s'ar întruni numărul de acționari prevăzut în statute, a doua Adunare se va ține în ziua de 26 Aprilie a. c. în același local la aceeași oră și cu același program, oricare ar fi numărul acționarilor prezenți.

Tg. Lăpușului, la 27 Martie 1938.

Consiliul de Administrație.

JUDECĂTORIA RURALĂ PUI, JUD. HUNEDOARA, SECTIA CĂRȚILOR FONDUARE.

Nr. 622—1937.

Extract din publicația de licitație.

În cauza de executare a urmăritoarei firme Hirsch Ignatie contra urmăriților Becus Nistor și ort.

JUDECĂTORIA:

Ordonă licitațiunea execuțională asupra imobilelor din comuna Pui, circumscripția Judecătoriei Pui, cuprinse în c. f. nr. 656 nr. top. 753—758/40 cu prețul de strigare 2250 lei proprie-

tatea lui Ponea Filip, Cf. Nr. 657 sub Nr. top. 753—758/41 cu prețul de strigare 2250 lei proprietatea lui Sila Simeon și soția născ. Drăgănescu. Stana, Mara Sabin și Mara Eva, Cf. Nr. 658 Nr. top. 753—758/42 cu prețul de strigare de 2250 lei proprietatea lui Motoc Todor, Cf. Nr. 659 Nr. top. 753—758/43 cu prețul de strigare 2250 lei, proprietatea lui Bucur Anastasia Cf. Nr. 660 Nr. top. 753—758/44/a. 753—758/44/a. 753—758/45/a. 753—758/45/b. 753—758/45/c. 753—758/46/b. 753—758/46/c. 753—758/47/c. 753—758/47/d. 753—758/48/c, cu prețul de strigare de 4500 lei proprietatea lui Becuș Nistor și soția Bucur Nasta, în Cf. Nr. 661 Nr. top. 753—758/46/d. 753—758/47/c. 753—758/48/d 753—758/49/c. cu prețul de strigare 750 lei proprietatea lui Berna Ana măritată Sila Axente. Cf. Nr. 662 Nr. top. 753—758/46/c. 753—758/47/f. 753—758/48/c. 753—758/49/f. prețul de strigare 750 lei proprietatea lui Hoza Valer și soția Ungur Maria, Cf. Nr. 363 Nr. top. 753—758/46/f. 753—758/47/g. 753—758/47/h. 753—758/48/f. 753—758/48/g. 753—758/49/h. cu prețul de strigare 2250 lei, proprietatea lui Pelan Dinu, Cf. Nr. 665 Nr. top. 753—758/15/a. 753—758/16/c 753—758/17/c. 753—758/18/d. 753—758/49/d. cu prețul de strigare 3750 lei proprietatea lui Drăgănescu Simion, Cf. Nr. 664 Nr. top. 753—758/17/d. 753—758/18/c. prețul de strigare 2250 lei proprietatea lui Ponea Filip, Cf. Nr. 666 Nr. top. 753—758/17/b. 753—758/18/c. 753—758/19/d. 753—758/49/c, cu prețul de strigare 2210 lei proprietatea lui Sila Ioan, Cf. Nr. 667 Nr. top. 753—758/17/a. 753—758/18/b. 753—758/19/c. 753—758/19/c. 753—758/20/c. 753—758/49/b. cu prețul de strigare 2250 lei proprietatea lui Biris Todor și Oprescu Anuța, Cf. Nr. 668 Nr. top. 753—758/15/h. 753—758/16/b. 753—758/18/a. 753—758/19/b. 753—758/20/d. 753—758/48/b. 753—758/49/a. cu prețul de strigare 2250 lei, proprietatea lui Ladar Ioan în Cf. Nr. 669 Nr. top. 753—758/16/a. 753—758/19/a. 753—758/20/c. 753—758/48/b. cu prețul de strigare de 2250 lei proprietatea lui Ciocănilă Clara, Cf. Nr. 670 Nr. top. 753—758/20/b. 753—758/21/a./3. 753—758/47/b. 753—758/48/a, cu prețul de strigare 7508 lei proprietatea lui Murgoi Băuți și vād. Bârc Cozma născ. Serena Rusalin, în Cf. Nr. 654 Nr. top. 753—758/33 prețul de strigare 2250 lei proprietatea lui Pau Tarsia, în Cf. Nr. 655 Nr. top. 753—758/34 cu prețul de strigare 2250 lei proprietatei lui Ponea Alion și Bârlea Anastasia. Pentru încasarea creanței de 79.000 lei și acc.

Dacă prețul de strigare nu va acoperi creanța intabulată imobilele din Cf. Nr. 663.665 a comunei Pui vor fi vândute fără menținerea drepturilor de uzufruct viager intabulate în favoarea lui Pelan Zaharie și soția născ. Becus Marinca și Drăgănescu Rusalin.

Licitațiunea se va ține la 19 Aprilie 1938, ora 10 dimineața, în localul Judecătoriei rurale Pui.

ss. Judecător-șef, Său I. Ciotor.

ss. I. Dărămuș, aj. dir. de cf.

P. conformitate: N. Bugariu, impiegat ss.